

ബ്ലേഡ് കമ്പനികളുടെ കാര്യം റിസർവ് ബാങ്ക് ശ്രദ്ധിച്ചുവോ? ഇല്ലെങ്കിൽ എന്തുകൊണ്ട്?

1985 ഒക്ടോബറിൽ കേരളഗവണ്മെന്റ് പ്രഖ്യാപിച്ച ഒരു ഓർഡിനൻസ് ബ്ലേഡ് കമ്പനികളെ നിയന്ത്രിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതായിരുന്നു. 1986-ൽ കേരള ധനകാര്യമന്ത്രിയായിരിക്കെ ശ്രീ തച്ചടി പ്രഭാകരൻ ബ്ലേഡ് കമ്പനികൾക്കെതിരെ ശക്തമായ ഒരു പ്രചാരവേല നടത്തി. പക്ഷേ, ഇതുകൊണ്ടൊന്നും ഒരു പ്രയോജനവുമുണ്ടായില്ല.

നികേഷകരുടെ നാനൂറുകോടി രൂപ വെള്ളത്തിലായി എന്നതത്രമല്ല, ബ്ലേഡ് കമ്പനികളുടെ പ്രവർത്തനഫലമായി ഇവിടെ സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിൽ ഭൂസ്വത്തിനും നിത്യോപഭോഗവസ്തുക്കൾക്കും വില അടുത്തകാലത്തായി കുതിച്ചുകയറിയതിനു കാരണം, വളരെ വലിയ അളവിൽ, ബ്ലേഡ് കമ്പനികളുടെ പ്രവർത്തനമാണെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. പല ബ്ലേഡ് കമ്പനിയുടെയും പത്രവായനക്കാരുടെ വീരനായകന്മാരായി മാറിയിരിക്കുന്നു. വരുന്ന ഏതാനും വർഷങ്ങളിൽ കേരളത്തിൽ ബോക്സൈറ്റ് വിജയമായിത്തീരുന്ന സിനിമപ്പടങ്ങളിൽ പലതും ഈ വീരനായകന്മാരുടെ ധീരസംഹസത്തട്ടിപ്പുകളെ അവലംബിച്ചുള്ളവ ആയിക്കൂടായ്കയില്ല.

ബ്ലേഡിനെപ്പറ്റി, നേരിട്ട് അനുഭവമില്ലാത്തതിനാൽ, എനിക്ക് ഇത്രയൊക്കെയേ എഴുതാനുള്ളൂ. ഇതു വായിക്കുന്ന നിങ്ങളിൽ പലർക്കും കാരണം, നേരിട്ടുള്ള ബ്ലേഡ് അനുഭവങ്ങൾ, അവയെപ്പറ്റി എഴുതാമോ? ഒരുപക്ഷേ, നിങ്ങളുടെ ലേഖനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നമ്മുടെ ആനുകാലികങ്ങളുടെ വായനക്കാർ കൃപ നിന്നുകൂടായ്കയില്ല.

(19 ജൂലൈ, 1987)

103. ഉരുളക്കിഴങ്ങ്

1987-ാമാണ് അവസാനിക്കാൻ അടുത്തിരിക്കുകയാണല്ലോ. കൃഷിവിദഗ്ദ്ധരേ, ശ്രദ്ധിക്കുക! വേണമെങ്കിൽ നിങ്ങൾക്ക്, പരിഷ്കൃതലോകം ഉരുളക്കിഴങ്ങ് കണ്ടുപിടിച്ചതിന്റെ നാനൂററമ്പതാം വാർഷികം ഈ ആണ്ടിൽ അവശേഷിക്കുന്ന മാസങ്ങളിൽ ആഘോഷിക്കാം.

ഡോൺഗോൺസാലോ ജിമെനേസ് ഡി കെപസാഡ എന്ന ഒരു സ്പെയിൻകാരനാണത്രെ ക്രിസ്തുവർഷം 1537-ൽ തെക്കേ അമേരിക്കയിലെ 'ഹിമാലയം' ആയ ആൻഡീസ് പർവതനിരകളുടെ മുകളിലൊരു സ്ഥലത്തു് അന്നാട്ടുകാർ കൃഷിചെയ്തിരുന്ന ഉരുളക്കിഴങ്ങ് കണ്ടെത്തിയതു്. കൊളംബസ് അമേരിക്ക കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടു് അന്നേക്കു് നാല്പത്തഞ്ചു വർഷം കഴിഞ്ഞിരുന്നു. തെക്കേ അമേരിക്കയിലെ മെക്സിക്കോവിലെ ആസ്ടെക്കുകളുടെയും പെറുവിലെ ഇങ്കമാരുടെയും അപരിമിതമായ സ്വർണ്ണസമ്പത്തിനെപ്പറ്റിയുള്ള കെട്ടുകഥകൾ അതിനകം യൂറോപ്പിലാകെ പ്രചരിച്ചിരുന്നു. തെക്കേ അമേരിക്കയിലെ കടൽത്തീരം നിറയെ പക്ഷിമൃതകൾപോലെ സ്വർണക്കുട്ടികൾ ഉരുണ്ടുകളിക്കുന്നതായും, ഉൾക്കടലുകളിൽ മണൽത്തരികൾപോലെ മുത്തുകൾ പരന്നുകിടക്കുന്നതായും, മലകൾ രത്തങ്ങൾകൊണ്ടു വെട്ടിത്തിളങ്ങുന്നതായും സ്വപ്നം കണ്ടുകൊണ്ടു കഷ്ടപ്പെട്ടു കടൽ കടന്നു് അവിടെയെത്തിയ കെപസാഡ തികച്ചും നിരാശനായി എന്നു പറയേണ്ടതില്ല. എന്നാൽ, ആൻഡീസ് മലകൾക്കു മുകളിൽ സൊറോകോട്ട എന്ന സ്ഥലത്തു മണ്ണിനടിയിൽനിന്നു പക്ഷിമൃ

കൾപോലെയുള്ള ചില കിഴങ്ങുകൾ നാട്ടുകാരായ അമേരിക്കക്കാർ കിട്ടിച്ചെടുക്കുന്നത് അയാൾ കണ്ടു. ചുട്ടോ, പഴുങ്ങിയോ, വറുത്തോ അരച്ചു കാക്കിയോ, എങ്ങനെയായാലും സ്വാദോടെ കഴിക്കാവുന്ന ഭക്ഷ്യവിഭവമാണ് ഈ കിഴങ്ങുകൾ എന്നും അയാൾ മനസ്സിലാക്കി. യൂറോപ്പിലെ വീമ്മാർക്കു് ഉരുളക്കിഴങ്ങു പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുത്തതു് കെപസാഡയടുത്തത്രെ.

ആണോ? ഗവേഷകർ തീർച്ചയില്ല. സ്ഥിരീകരിക്കാനോ, നിഷേധിക്കാനോ പറ്റാത്ത പല ഐതിഹ്യങ്ങളും ഇല്ലേ? അക്കൂട്ടത്തിൽ ഒന്നു് എന്നേ ഈ ഐതിഹ്യത്തെപ്പറ്റിയും പറയാനാവൂ.

ഭൂമി ചുറ്റി കപ്പലോടിച്ച ആദ്യത്തെ ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന സർ ഫ്രാൻസിസ് ഡ്രേക്കു് (ക്രിസ്തുവർഷം 1544-1596) ആണു് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങിന്റെ കൃഷിയും ഭക്ഷണവും പ്രചരിപ്പിച്ചതു് എന്നൊരു വിശ്വാസം നിലവിലുണ്ടു്. സ്പെയിൻകാരുടെ കടൽപ്പടയുമായി നീണ്ടകാലം പൊരുതിയ ഈ ബ്രിട്ടീഷു് നാവികസേനാധിപതി അമേരിക്കയിലെ സ്റ്റാനിഷു്കോളനികൾ കവർന്നു തിരിച്ചുവരുന്നപ്പോൾ, തന്റെ പടയാളികൾക്കു കപ്പലിൽവെച്ചു തിന്നുന്നതിനുവേണ്ടി കരയധികം ഉരുളക്കിഴങ്ങു് തെക്കേ അമേരിക്കയിൽനിന്നു് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ കൊണ്ടുവന്നുവത്രെ. അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി യൂറോപ്പിലാകെ പ്രചരിച്ചു. യൂറോപ്പിൽ ഗോതമ്പുകൃഷി പല ആണ്ടുകളിൽ തുടർച്ചയായി പിഴച്ചപ്പോഴും, ജനങ്ങൾ പട്ടിണികിടന്നു ചാകാതിരുന്നതു് ഈ വിദേശീയ ഭക്ഷ്യവിഭവംമൂലമായിരുന്നു. ഈ ദിവ്യഗ്രഹം തങ്ങൾക്കു നൽകിയ ഡ്രേക്കിനോടു് യൂറോപ്പിലെ കർഷകർക്കു കൃതജ്ഞത തോന്നിയതിൽ അതുകൊണ്ടുതന്നെ. 1853-ാമാണ്ടിൽ, തെക്കേജർമ്മനിയിലെ ഓഫൻബർഗു് എന്ന സ്ഥലത്തു് ഡ്രേക്കിന്റെ ഒരു ശിലാപ്രതിമ കർഷകർ സ്ഥാപിച്ചു. ഈ പ്രതിമയുടെ ഒരു കൈയിൽ പൂക്കൾ നിറഞ്ഞ ഒരു ഉരുളക്കിഴങ്ങുചെടി ചിത്രീകരിച്ചിരുന്നു. 'ക്ഷാമകാലത്തു പശിയടക്കാൻ ദൈവം ജനങ്ങൾക്കു നല്കിയ അനുഗ്രഹമാണു് ഉരുളക്കിഴങ്ങു്' എന്നൊരു വിജ്ഞാനശകലം ആ പ്രതിമയുടെ ചുവട്ടിൽ ആലേഖനം ചെയ്തതിരുന്നു. ഹിറാൾഡുടെ വാഗ്ദാനമാണു് ഈ പ്രതിമ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടതു്. ജർമ്മൻകാരുടെ ദേശീയഭക്ഷ്യമായ ഉരുളക്കിഴങ്ങു് ശത്രുവായ ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരന്റെ സമ്മാനമാണെന്നു് നാതു്സി പാർട്ടി വകവെച്ചുകൊടുക്കുമോ?

ഡ്രേക്കു് അല്ല, ഡ്രേക്കിന്റെ സമകാലികനായിരുന്ന സർ വാൾട്ടർ റാലിയാണു് ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങു കൊണ്ടുവന്നതു് എന്നു കരുതുന്നവരും കുറവല്ല. പക്ഷേ, റാലി കരുതിയതു്, ഉരുളക്കിഴങ്ങുചെടിയുടെ കായു് ആണു് തിന്നാൻകൊള്ളുക എന്നായിരുന്നുവത്രെ. സർ റാലിയുടെ ഒരു സ്റ്റേഫിതൻ ഉരുളക്കിഴങ്ങുചെടി നട്ടുവളർത്തി; കായു് മുത്തപ്പോൾ, അയല്പാറെ വിളിച്ചു് ഒരു വിരുന്നുനടത്തുകയും ചെയ്തു. കയ്ച്ചിട്ടു് ഇറക്കാൻ കഴിയാത്ത ഒന്നായിരുന്നു അവരുടെ മുമ്പിൽ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട പുതിയ ഭക്ഷ്യവിഭവം. വിരുന്ന നടത്തിയ ഗൃഹനാഥൻ ഇളിഭ്യനായെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. പെട്ടെന്നുവന്ന കോപത്താൽ അയാൾ തന്റെ തോട്ടക്കാരനെ ജോലിയിൽനിന്നു പിരിച്ചുവിട്ടു. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞു തോട്ടത്തിലേക്കു ചെന്ന ഗൃഹനാഥൻ കണ്ടതു്, തോട്ടക്കാരൻ ഉരുളക്കിഴങ്ങുചെടികൾ മുഴുവൻ തീയിട്ടു നശിപ്പിച്ചതായിരുന്നു. കത്തുന്ന ചെടികൾക്കടിയിൽ വെന്ത ഉരുളക്കിഴങ്ങിൽനിന്നു പരന്ന രോചകമായ സുഗന്ധം തോട്ടക്കാരനെ അതിനകം ആകർഷിച്ചിരുന്നു. അയാൾ കിഴങ്ങുകൾ പഠിച്ചെടുത്തു രസത്തോടെ തിന്നുന്നതു കണ്ടു വീട്ടുമസ്ഥൻ തനിക്കു പററിയ അമളി— റാലിക്കുപററിയ അമളി എന്നാണു പറയേണ്ടതു്—മനസ്സിലായി. തോട്ടക്കാരനു ജോലി തിരിച്ചുകിട്ടി എന്നു പറയേണ്ടതില്ല.

ഉരുളക്കിഴങ്ങു കൃഷിയോടൊപ്പം, അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള അന്ധ വിശ്വാസങ്ങളും യൂറോപ്പിൽ പരന്നു. ചെങ്കത്താന്റെ ഉമിനീരിൽനിന്നുണ്ടായതാണ് ഉരുളക്കിഴങ്ങെന്നും അതു ക്ഷേിച്ചാൽ അക്രമാസക്തിയും കാമവികാരവും വർദ്ധിക്കുമെന്നും പ്രചരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. പലേടത്തും ക്രൈസ്തവസഭകൾ ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി നിരോധിച്ചു. പക്ഷേ, കാമവർദ്ധകമാണെന്ന പ്രസിദ്ധി ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി യൂറോപ്പിൽ തുടരുന്നതിനു കാരണമായി. കാമവർദ്ധകങ്ങളായ ക്ഷേപിഭവങ്ങൾ യൂറോപ്പിലെ രാജാക്കന്മാർക്കും (രാജ്ഞിമാർക്കും) പ്രഭുക്കൾക്കും (പ്രഭുപിതാക്കൾക്കും) വേണമായിരുന്നു!

ക്രമത്തിൽ അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾ തേഞ്ഞുമാഞ്ഞുപോയി; ഉരുളക്കിഴങ്ങ് യൂറോപ്പിൽ സാധാരണക്കാരുടെ മുഖ്യ ക്ഷേപവസ്തുവായിത്തീർന്നു. ജർമ്മനിയിലെ മഹാനായ ഫ്രെഡറിക്ക് എന്ന രാജാവ് (ക്രിസ്തുവർഷം 1620-1688) ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി വലിയ പ്രോത്സാഹനം നൽകി. കർഷകർ നിർബന്ധമായും ഉരുളക്കിഴങ്ങു കൃഷിചെയ്യണമെന്നു ക്രിസ്തുവർഷം 1756-ൽ അദ്ദേഹം കല്പന പുറപ്പെടുവിച്ചു. തുടർന്നുണ്ടായ യുദ്ധങ്ങളിൽ, പട്ടിണികിടന്ന ചാകാതെ ജർമ്മൻകാരെ രക്ഷിച്ചതു് ഉരുളക്കിഴങ്ങായിരുന്നു.

ക്രിസ്തുവർഷം 1678 മുതൽ 1680 വരെ ഫ്രെഡറിക്ക് രാജാവ് ആസ്ട്രിയയോടു പടവെട്ടി. ഈ യുദ്ധത്തിനു് 'ഉരുളക്കിഴങ്ങുയുദ്ധം' എന്നു കൂടി പേരുണ്ട്. ഫ്രെഡറിക്കിന്റെ സൈന്യം ബൊഹീമിയ ആക്രമിച്ചെങ്കിലും, അവിടെ കൂടാരമടിച്ചിരുന്ന ആസ്ട്രിയൻസൈന്യത്തോടു് അവർ ഏറ്റുമുട്ടിയില്ല. പകരം അവർ ബൊഹീമിയയിലെ ഉരുളക്കിഴങ്ങുതോട്ടങ്ങൾ കൊള്ളയടിച്ചു—ആസ്ട്രിയൻസൈന്യത്തിനു ക്ഷേണം കിട്ടാതായി; യുദ്ധം തനിയെ നിലച്ചു! ഈ യുദ്ധത്തിനുശേഷം ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി യൂറോപ്പിലാകെ പ്രചരിച്ചു.

'ഏഴു കൊല്ലത്തെ യുദ്ധ'ത്തിൽ ജർമ്മൻകാർ (പ്രഷ്യക്കാർ) തടവുകാരനായി പിടിച്ച പാർമെൻറിയർ എന്ന ഫ്രഞ്ച്വൈദ്യനാണ് ഫ്രാൻസിൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി പ്രചരിപ്പിച്ചതു്. ഇദ്ദേഹം പിന്നീടു് ഫ്രഞ്ച്ഗവണ്മെൻറിന്റെ ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെ തലവനായിത്തീർന്നു. ജനങ്ങൾക്കു് ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷിയിൽ താല്പര്യം ഉളവാക്കാൻ പാർമെൻറിയർ ഒരു സൂത്രം പ്രയോഗിച്ചു. ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി നടക്കുന്ന വയലുകളിൽ അദ്ദേഹം പട്ടാളക്കാരെ കാവൽനിർത്തി. നാട്ടുകാരുടെ പട്ടാളക്കാരുടെ കണ്ണുവെട്ടിച്ചു് ഉരുളക്കിഴങ്ങു കട്ടുകൊണ്ടുപോയി നട്ടുവളർത്തുകയുംചെയ്തു.

കേരളത്തിൽ മരച്ചീനിക്കൃഷി പ്രചരിപ്പിച്ചതു് തിരുവിതാംകൂറിലെ വിശാഖംതിരുനാൾ മഹാരാജാവായിരുന്നുവല്ലോ. തിരുവനന്തപുരത്തു്, ഇപ്പോൾ ജവാഹർനഗർ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തിനു് 'മരച്ചീനിവിള' എന്ന പേരു വന്നതു്, അവിടെ വിശാഖംതിരുനാൾ മരച്ചീനി നട്ടുവളർത്തിയിരുന്നതു നിമിത്തമാണു്. നാട്ടുകാർ മരച്ചീനിക്കൃഷിയിൽ താല്പര്യം കാട്ടാതിരുന്നപ്പോൾ മഹാരാജാവു് ഈ പ്രദേശത്തു പട്ടാളക്കാരെ കാവൽനിർത്തിയെന്നും, ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കകം നാട്ടുകാർ മരച്ചീനിച്ചെടികൾ മുഴുവൻ കട്ടുപറിച്ചുകൊണ്ടുപോയെന്നും ഒരു കഥ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഫ്രഞ്ച് കഥയുടെ മലയാളം പതിപ്പാവാം ഇതു്.

യൂറോപ്പിലെ ധനികർക്കു് ഉരുളക്കിഴങ്ങുക്ഷേണം പഥ്യമാകാതിരുന്നതിനു് ഒരു കാരണമുണ്ടായിരുന്നു. ഉരുളക്കിഴങ്ങു തിന്നാൽ വയറിൽ ഗ്യാസ്നിറയും; അതു ശബ്ദത്തോടെ കീഴുപോട്ടു പോവുകയുംചെയ്യും. തൊഴിലാളികളോ, കൃഷിക്കാരോ അധോവായുവിട്ടാൽ സാരമില്ല.

ധനികർ, പ്രത്യേകിച്ചു ധനികരുടെ സ്രീകൾ, അങ്ങനെ ചെയ്യാലോ? അയ്യേ!

ക്രിസ്തുവർഷം 1765-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'ഫ്രഞ്ച് ഗ്രാൻഡ് എൻ സൈക്ലോപ്പീഡിയ'യിൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങിനെപ്പറ്റി പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു വാക്യം ഉണ്ടത്രേ: 'കൃഷിക്കാരുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും ആരോഗ്യമുള്ള പെരുംകടലിലൂടെ ഒരു കഷണം കാരറ്റ ചുളുമടിച്ചു കടന്നുപോയാൽത്തന്നെ എന്തു?'

അതെന്തായാലും, ഫ്രഞ്ച് വിപ്ലവകാലത്തു് മനുഷ്യവർഗത്തിന്റെ ഒരു മഹോപകാരി എന്ന നിലയിൽ പാർമെൻറിയറെ പാരീസിലെ തെരുവുകളിൽക്കൂടി ഘോഷയാത്രയായി കൊണ്ടുപോവുകയുണ്ടായി.

ഒന്നാം മഹായുദ്ധകാലത്തു് ഫ്രഞ്ച് ഗവണ്മെൻറ് പ്രസിദ്ധം ചെയ്ത ഒരു ചുമർപ്പരസ്യത്തിൽ, ഉരുളക്കിഴങ്ങുപാടത്തു നിൽക്കുന്ന കൃഷീവല ദമ്പതികളെ ഉറ്റുനോക്കുന്ന ഒരു പട്ടാളക്കാരന്റെ ചിത്രവും അടിയിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു കുറിപ്പും ഉണ്ടായിരുന്നു: 'പട്ടാളക്കാർക്കും ഫ്രാൻസിനും വേണ്ടി ഉരുളക്കിഴങ്ങു കൃഷിചെയ്യുക.' ജർമനിയിൽ ഇത്തരം പരസ്യങ്ങളിൽ അക്കാലത്തു കണ്ടിരുന്ന ലിഖിതം മറ്റൊരുവിധത്തിലായിരുന്നു: 'കൂടുതൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങു വിളയിക്കുക. ജർമൻ ഉരുളക്കിഴങ്ങു് ഇംഗ്ലണ്ടിനെ തോല്പിക്കട്ടെ!' ഇപ്പോൾ ഫ്രഞ്ചുകാരെക്കാൾ കൂടുതൽ ഉരുളക്കിഴങ്ങു കൃഷിക്കുന്നതു് ജർമൻകാരാണു്.

ക്രിസ്തുവർഷം 1845-1846-ൽ 'ബ്ലൈറ്റ്' എന്ന രോഗം ബാധിച്ചു് ഐർലൻഡിലെ ഉരുളക്കിഴങ്ങുകൃഷി ആകെ നശിച്ചു. ഇതിനെത്തുടർന്നുണ്ടായ ക്ഷാമത്തിൽ പത്തുലക്ഷത്തോളം ഐറിഷുകാർ മരിച്ചു. പത്തു ലക്ഷത്തിലേറെ ഐറിഷുകാർ അമേരിക്കയിൽ കടിയേറിപ്പാർക്കുകയും ചെയ്തു. 1845-ൽ ഐർലൻഡിലെ ജനസംഖ്യ എൺപത്തഞ്ചുലക്ഷത്തോളമായിരുന്നു; ഇതു് 1851-ൽ അറുപത്തഞ്ചു ലക്ഷമായി ചുരുങ്ങി.

ഉരുളക്കിഴങ്ങിൽ ഇരുപതിനായിരത്തോളം വ്യത്യസ്ത ഇനങ്ങൾ ഉള്ളതായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. 'നെപ്പോളിയന്റെ ജോസഫൈൻ', 'കൈസർവില്യം', 'ഗോയ്'മേ' എന്നൊക്കെ പല പേരുകളിൽ ഈ ഇനങ്ങൾ ജർമനിയിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. ജർമൻഹോട്ടലുകളിലെ വിവേ വിവരപ്പട്ടികകളിൽ(മെനുകാർഡുകളിൽ)ഇങ്ങനെയൊക്കെ കാണാമത്രേ.

കൈസർവില്യം—തൊലികളയാതെ പുഴുങ്ങിയതു്!

നെപ്പോളിയന്റെ ജോസഫൈൻ—ഇന്നു രാത്രി!

ഗോയ്'മേ—സൂര്യകാന്തിയെണ്ണയിൽ പൊരിച്ചതു്!

മഹാകവി ഗോയ്'മേയ്ക്കു് അങ്ങനെ പററണം. കാളിദാസന്റെ ശാകന്തളത്തെ പുകഴ്ത്തിയ അതേ ഔദാര്യത്തോടെ അദ്ദേഹം ഉരുളക്കിഴങ്ങിനെ വാഴ്ത്തിയും കവിത എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്.

(വസ്തുതകൾ: 1987 സെപ്റ്റംബർ 20-ലെ ജർമൻ ട്രൈബ്യൂൺ വാരികയിലെ ഒരു ലേഖനത്തിൽനിന്നു്.)

(25 ഒക്ടോബർ, 1987)

104. നരവാനരർ

അറയ്ക്കുന്നതോ, വെറുക്കുന്നതോ, അപകടസാധ്യതയുള്ളതോ ആയ ഒട്ടേറെ തൊഴിലുകൾ പരിഷ്കൃതജീവിതത്തിനു് ഒഴിച്ചുകൂടാത്തവയാണു്. തോട്ടികളോ, രൂപ്തകാരോ ഇല്ലാത്ത ഒരു നഗരത്തെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു